

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w ŁODZI
z dnia r.**

**w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Święte Ługi PLH100036**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 oraz 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036, zwanego dalej: „obszarem”.

§ 2. Opis granicy obszaru określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. 1. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

2. Obszary wdrażania działań ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i ich siedlisk oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

***Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Łodzi***

Załącznik nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
z dnia.....

Granicę obszaru Natura 2000 opisano w postaci współrzędnych geograficznych punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

L.p.	X_PL1992	Y_PL1992
1.	391752,16	506320,61
2.	391746,63	506347,12
3.	391749,34	506368,10
4.	391752,73	506394,38
5.	391742,86	506439,89
6.	391739,54	506455,16
7.	391741,28	506478,73
8.	391742,19	506491,13
9.	391743,01	506502,30
10.	391742,39	506512,99
11.	391740,65	506543,31
12.	391739,75	506558,95
13.	391730,53	506602,39
14.	391726,64	506629,51
15.	391724,78	506642,48
16.	391709,87	506680,63
17.	391704,27	506694,95
18.	391705,03	506719,64
19.	391706,23	506758,75
20.	391707,43	506797,94
21.	391708,03	506817,76
22.	391708,11	506823,98
23.	391707,69	506832,48
24.	391707,20	506842,41
25.	391706,75	506851,56
26.	391706,17	506863,13
27.	391705,72	506872,35
28.	391705,15	506883,86
29.	391697,81	506896,15
30.	391690,47	506908,43
31.	391680,76	506924,68
32.	391692,37	506946,12
33.	391698,83	506958,03
34.	391705,12	506993,93
35.	391731,42	507037,87
36.	391722,29	507053,13
37.	391713,15	507068,39
38.	391705,44	507097,09
39.	391695,95	507105,50
40.	391686,45	507113,92

41.	391657,32	507099,42
42.	391648,99	507106,11
43.	391640,66	507112,79
44.	391644,33	507117,55
45.	391647,99	507122,32
46.	391648,35	507131,46
47.	391648,86	507144,32
48.	391649,23	507153,67
49.	391649,73	507166,32
50.	391646,70	507179,79
51.	391636,88	507180,80
52.	391627,05	507181,81
53.	391604,67	507214,56
54.	391582,29	507247,31
55.	391591,50	507258,00
56.	391600,71	507268,70
57.	391596,25	507274,43
58.	391573,43	507259,02
59.	391541,12	507274,63
60.	391508,81	507290,23
61.	391414,11	507449,05
62.	391392,98	507438,15
63.	391388,05	507447,82
64.	391386,83	507454,15
65.	391385,61	507460,48
66.	391381,96	507467,40
67.	391378,30	507474,32
68.	391372,63	507477,80
69.	391368,49	507480,35
70.	391366,96	507481,29
71.	391360,17	507482,19
72.	391353,38	507483,08
73.	391345,51	507481,67
74.	391334,42	507479,69
75.	391318,71	507476,89
76.	391313,06	507475,88
77.	391308,28	507475,02
78.	391299,24	507473,41
79.	391287,33	507472,70
80.	391275,42	507471,99
81.	391265,22	507482,42
82.	391267,73	507490,57
83.	391270,23	507498,71
84.	391277,42	507505,68
85.	391284,61	507512,64

86.	391286,52	507518,54
87.	391288,44	507524,43
88.	391286,26	507533,93
89.	391283,33	507541,71
90.	391283,27	507545,55
91.	391283,20	507549,40
92.	391282,20	507552,05
93.	391277,35	507564,96
94.	391270,52	507569,50
95.	391269,11	507570,44
96.	391265,13	507571,95
97.	391261,16	507573,46
98.	391252,00	507571,27
99.	391247,32	507572,80
100.	391242,65	507574,33
101.	391237,84	507577,62
102.	391231,54	507577,45
103.	391223,05	507573,84
104.	391219,04	507574,48
105.	391215,04	507575,12
106.	391208,55	507580,90
107.	391202,90	507603,43
108.	391203,04	507620,74
109.	391203,18	507638,05
110.	391201,92	507649,28
111.	391199,67	507651,98
112.	391200,66	507667,83
113.	391202,96	507704,78
114.	391153,58	507664,51
115.	391138,43	507667,51
116.	391134,94	507662,86
117.	391134,04	507654,72
118.	391130,02	507646,66
119.	391095,23	507575,82
120.	391094,23	507578,33
121.	391067,54	507650,37
122.	391058,43	507725,44
123.	391058,16	507767,46
124.	391074,25	507823,30
125.	391082,81	507888,95
126.	391081,17	507980,92
127.	391081,79	508023,21
128.	391089,75	508133,60
129.	391088,27	508180,70
130.	391086,89	508225,64
131.	391078,16	508323,81
132.	391072,31	508349,97
133.	391071,98	508350,95
134.	391067,45	508371,27
135.	391076,17	508400,68
136.	391079,49	508455,63
137.	391091,33	508489,14
138.	391100,05	508521,54
139.	391115,78	508550,87

140.	390690,46	508707,91
141.	390622,34	508792,35
142.	390619,90	508795,27
143.	390545,57	508887,38
144.	390364,66	508809,98
145.	390302,69	508783,50
146.	390287,86	508762,80
147.	390151,57	508572,67
148.	390137,97	508553,77
149.	390131,85	508544,94
150.	390018,94	508384,03
151.	390143,41	508323,04
152.	390161,59	508246,19
153.	390187,30	508258,96
154.	390269,17	508216,45
155.	390424,41	508180,39
156.	390452,72	508129,57
157.	390531,32	507988,56
158.	390623,71	507887,72
159.	390658,59	507849,65
160.	390667,85	507839,54
161.	390679,54	507820,88
162.	390715,03	507764,19
163.	390755,48	507699,58
164.	390815,64	507603,5
165.	390953,36	507383,55
166.	390971,22	507355,02
167.	390997,15	507313,6
168.	391027,95	507264,41
169.	391045,73	507236,01
170.	391074,72	507209,18
171.	391103,72	507182,34
172.	391093,99	507094,92
173.	391059,41	507077,71
174.	391102,78	507029,21
175.	391119,06	507011,00
176.	391143,74	506970,02
177.	391160,93	506941,47
178.	391176,29	506915,97
179.	391180,59	506908,83
180.	391189,21	506898,63
181.	391202,15	506883,3
182.	391213,20	506870,22
183.	391223,72	506857,76
184.	391228,14	506846,17
185.	391233,64	506831,74
186.	391253,30	506780,14
187.	391266,66	506768,22
188.	391323,01	506717,95
189.	391347,83	506695,81
190.	391315,70	506682,08
191.	391307,00	506669,99
192.	391326,17	506638,42
193.	391340,50	506614,83

194.	391345,35	506606,85
195.	391348,53	506593,18
196.	391355,48	506563,32
197.	391362,32	506533,94
198.	391364,06	506526,44
199.	391365,63	506519,69
200.	391370,12	506506,93
201.	391375,64	506491,26
202.	391377,86	506484,95
203.	391379,19	506479,56
204.	391382,89	506464,58
205.	391390,31	506434,53
206.	391402,76	506384,11
207.	391392,79	506353,71
208.	391367,28	506326,38
209.	391371,27	506317,53
210.	391346,48	506310,04
211.	391321,69	506302,55
212.	391320,52	506290,57
213.	391319,36	506278,59
214.	391312,18	506270,99
215.	391299,67	506257,75
216.	391290,89	506248,46
217.	391286,12	506231,18
218.	391291,500	506182,69
219.	391253,30	506156,80
220.	391250,27	506147,09
221.	391249,33	506140,57
222.	391248,86	506132,57
223.	391254,44	506117,79
224.	391270,33	506110,23
225.	391275,86	506110,32
226.	391278,58	506110,37
227.	391286,83	506110,51
228.	391294,03	506113,30
229.	391301,23	506116,09
230.	391308,53	506123,80
231.	391317,89	506133,69
232.	391320,93	506136,90
233.	391361,92	506155,59
234.	391371,26	506181,18
235.	391427,88	506192,07
236.	391484,88	506063,31
237.	391554,43	505906,12
238.	391560,44	505892,61
239.	391619,56	505882,94
240.	391668,94	505844,19
241.	391683,67	505872,91
242.	391705,64	505904,27
243.	391715,45	505918,28
244.	391716,60	505924,92
245.	391729,57	505999,72

246.	391716,19	506080,60
247.	391744,38	506131,70
248.	391746,83	506150,08
249.	391761,57	506233,99
250.	391752,16	506320,61

Załącznik nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
z dnia.....

MAPA OBSZARU

IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA
WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW
ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	*91D0 Bory i lasy bagienne	Zagrożenia istniejące: K01.03 Wyschnięcie Obecnie głównym zagrożeniem jest obniżanie poziomu wody w obszarze.
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheucheria-Caricetea nigrae</i>) - proponowany przedmiot ochrony obszaru	Zagrożenia istniejące: K01.03 Wyschnięcie Obecnie głównym zagrożeniem jest obniżanie poziomu wody w obszarze. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja Pogorszenie warunków wodnych sprzyja sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej.
3.	1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zagrożenia istniejące: F02.03 Wędkarstwo Zagrożenie o niewielkim znaczeniu, przy zbiorniku południowym. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów Jedna z przyczyn obniżania poziomu wody, w roku 2020 stwierdzano bardzo niski poziom wody w zbiornikach. C01.04.01 Kopalnie odkrywkowe Jedna z przyczyn zmian warunków hydrologicznych na stanowisku, obszar znajduje się w bezpośrednim oddziaływaniu leja depresyjnego kopalni odkrywkowej. Zagrożenia potencjalne: K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Zmiana składu gatunkowo roślin wzdłuż brzegów zbiornika może przekształcić siedliska występowania gatunku. B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) Ewentualne opryski lasów przeciwko gradacji szkodników upraw leśnych mogą zagrozić funkcjonowaniu stanowiska.

4.	1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	U – Nieznane zagrożenie lub nacisk. Nie przeprowadzono oceny zagrożeń – niedostateczne informacje o funkcjonowaniu populacji.
5.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.
6.	*7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.
7.	7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.

Przy opisie zagrożeń podano ich kody, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.

CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik	Cele działań ochronnych
1.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheucheria-Caricetea nigrae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 4,27 ha
		Gatunki charakterystyczne	Występujące gatunki tworzą typową kombinację charakterystyczną dla siedliska w regionie (powyżej 6 gatunków charakterystycznych). Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Gatunki dominujące	Gatunki dominujące w siedlisku są typowe dla niego. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Całkowite pokrycie mchów ponad 50% powierzchni siedliska. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Obce gatunki inwazyjne	Brak obcych gatunków inwazyjnych. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak ekspansywnych roślin zielnych. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Obecność krzewów i drzew	Łączne pokrycie siedliska krzewami i drzewami ponad 15% powierzchni siedliska. Utrzymanie oceny wskaźnika na U2.
		Stopień uwodnienia	Siedlisko silnie uwodnione, wody gruntowe przy powierzchni. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Pozyskanie torfu	Brak pozyskiwania torfu. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Melioracje	Brak melioracji. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
2.	*91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 5,59 ha
		Gatunki charakterystyczne	Występowanie ok. 50% gatunków charakterystycznych dla siedliska. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.

	<i>pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi</i> <i>Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Gatunki dominujące	We wszystkich warstwach dominacja gatunków innych niż zwykle występujące w naturalnym zbiorowisku roślinnym siedliska. Utrzymanie oceny wskaźnika na U2.
		Inwazyjne gatunki obce w runie	Brak inwazyjnych gatunków obcych w runie. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Obecny jeden rodzimy gatunek ekspansywny - borówka czernica. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
		Uwodnienie	Siedlisko jest silnie przesuszone. Poprawa oceny wskaźnika na U1.
		Wiek drzewostanu	Większość drzewostanu w wieku między 50 a 100 lat. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Obfite, naturalne odnowienie drzewostanu w siedlisku. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Występowanie mchów torfowców	Brak mchów torfowców w siedlisku. Utrzymanie oceny wskaźnika na U2.
		Występowanie i stan populacji charakterystycznych krzewinek	Miejscami skąpo występujące krzewinki charakterystyczne dla siedliska. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
		Pionowa struktura roślinności	Drzewostan zróżnicowany lecz antropogenicznie zmieniony. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Nieliczne ślady zniszczenia runa i gleby. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
3.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Występują liczne ścieżki lecz mało znaczące dla siedliska. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
		Liczba samców	Samce liczne tylko w części obszaru (wschodni zbiornik), w pozostałej części brak. Utrzymanie oceny wskaźnika na U1.
		Występowanie określonych gatunków roślin	Występowanie właściwych taksonów roślin. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.

		Udział roślinności dogodnej dla gatunku	Pokrycie siedliska dogodną roślinnością w ponad 75%. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
		Charakter otoczenia (antropopresja)	Udział obszarów intensywnie użytkowanych w otoczeniu siedliska znikomy - poniżej 2%. Utrzymanie oceny wskaźnika na FV.
4.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.	
5.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.	
6.	*7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.	
7.	7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.	

Łodzi

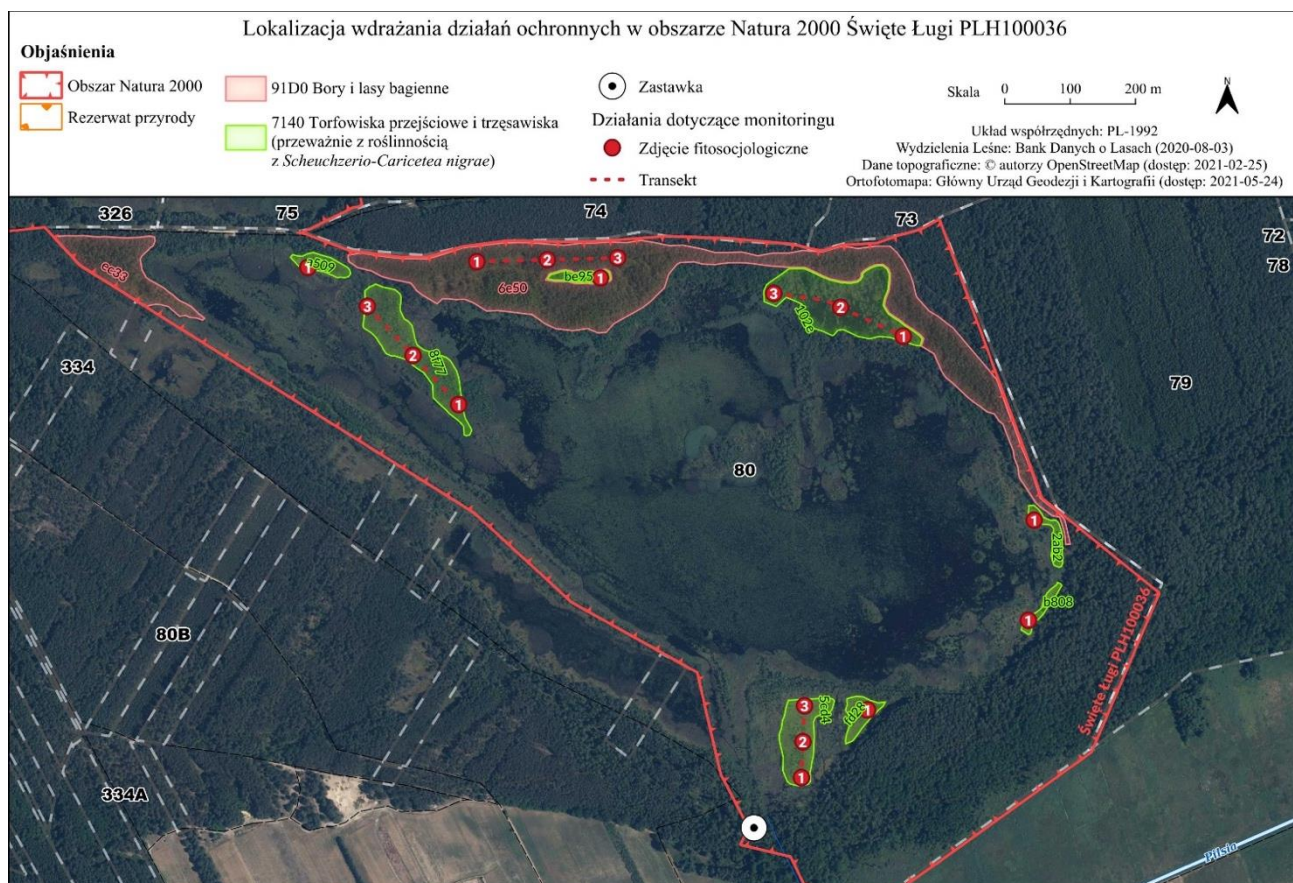
z dnia.....

DZIAŁANIA OCHRONNE ZE WSKAZANIEM PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ICH
WYKONANIE I OBSZARÓW ICH WDRAŻANIA

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Lokalizacja wdrażania działań	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk				
1.	Wszystkie przedmioty ochrony obszaru	Utworzenie zastawki spiętrzającej na odpływie ze zbiornika południowego. Montaż wodowskazu na zbiorniku południowym – ułatwiającym monitoring poziomu wody w obszarze. Działanie priorytetowe.	Zbiornik południowy, kanał odpływowy, zgodnie z Załącznikiem nr 6	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych				
2.	Wszystkie przedmioty ochrony	Monitoring realizacji działań ochronnych i zagrożeń w obszarze. Coroczne oględziny zbiorników w miesiącach czerwiec - lipiec, w tym kontrola poziomu wody oraz funkcjonowania zastawki i spiętrzeń bobrowych na kanałach odpływowych.	Cały obszar	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi w porozumieniu z Lasami Państwowymi Nadleśnictwem Bełchatów.
3.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheucheria-Caricetea nigrae</i>) *91D0 Bory i lasy bagienne	Monitoring stanu ochrony przedmiotu ochrony – dwa razy w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych. Zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ).	Wszystkie płaty siedlisk, lokalizacja transektów monitoringowych zgodnie z Załącznikiem nr 6	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.

4.	1042 zalotka większa	Monitoring stanu ochrony przedmiotu ochrony – dwa razy w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych. Zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W czasie monitoringu zalotki monitoringiem należy objąć populacje iglicy małej (<i>Nehalennia speciosa</i>), wałki objętej ścisłą ochroną gatunkową związanej z siedliskami torfowiskowymi.	Cały obszar	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.				
5.	1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy - zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), w ciągu pierwszych dwóch lat od ustanowienia PZO.	Cały obszar.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.

**OBSZARY WDRAŻANIA DZIAŁAŃ OCHRONY CZYNNEJ SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO
I MONITORINGU STANU OCHRONY SIEDLISKA**

Współrzędne transektów monitoringowych siedlisk w obszarze Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 w układzie PL-1992.

Transekt	Siedlisko	Punkt rozpoczęcia		Punkt centralny		Punkt końcowy	
		X	Y	X	Y	X	Y
1	7140	390937,26	508495,63	390981,29	508399,83	391002,67	508297,47
2	7140	390833,03	507815,63	390908,03	507745,86	390983,02	507676,08
3	7140	390263,91	508339,80	390318,74	508342,20	390373,57	508344,60
4	7140	391042,35	507585,16	-	-	-	-
5	7140	391026,24	508032,46	-	-	-	-
6	7140	390504,00	508686,80	-	-	-	-
7	7140	390656,63	508695,78	-	-	-	-
8	7140	390367,32	508440,80	-	-	-	-
1	*91D0	391051,13	507843,44	391054,01	507951,18	391056,90	508058,91

UZASADNIENIE

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi

z dnia ...

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Święte Ługi PLH100036

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 oraz 1718), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, zwany dalej PZO, na okres 10 lat. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.

Obszar Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 został zatwierdzony na podstawie decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/WE) - Dz.U.U.E.L.2011.33.146 z dnia 8 lutego 2011 r., a wyznaczony został w celu utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków siedlisk:

- *91D0 Bory i lasy bagienne;
- 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*;
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*;
- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*;
- *7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji.

W trakcie badań terenowych odnotowano płaty siedliska *91D0 Bory i lasy bagienne. Potwierdzono także występowanie w obszarze Natura 2000 gatunku 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*. Stwierdzono konieczność uzupełnienia stanu wiedzy dotyczącego gatunku 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* oraz wykonanie kontroli stanu zachowania gatunku na stanowisku.

Badania terenowe nie potwierdzają występowania odpowiednich siedlisk w granicach obszaru Natura 2000 gatunku 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*. Uwzględniając obecny stan zachowania, rekomendowane jest nienadawanie gatunkowi 1188 oceny reprezentatywności, brak gatunku w obszarze. RDOŚ w Łodzi wystąpił do GDOŚ wnioskiem o zmianę SDF i usunięcie go z listy przedmiotów ochrony.

Badania terenowe nie potwierdzają występowania w granicach obszaru Natura 2000 płatów siedlisk *7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji. Uwzględniając obecny stan

zachowania, rekomendowane jest nienadawanie siedliskom *7110 oraz 7120 oceny reprezentatywności, brak prawidłowo wykształconych płatów siedlisk w obszarze. RDOŚ w Łodzi wystąpił do GDOŚ wnioskiem o zmianę SDF i usunięcie ich z listy przedmiotów ochrony.

W trakcie prowadzenia prac stwierdzono natomiast płaty siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheucherio-Caricetea nigrae*) - proponowany przedmiot ochrony obszaru. Uznano, że stan zachowania tego siedliska w obszarze kwalifikuje go do uznania jako przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, niewymienionym wcześniej w SDF obszaru. RDOŚ w Łodzi wystąpił do GDOŚ wnioskiem o zmianę SDF i dodanie go do listy przedmiotów ochrony.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi sporządził projekt planu zadań ochronnych uwzględniając treść art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz.186, z 2012 r. poz. 506, z 2017 r. poz. 2310), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie projektu PZO.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedliska przyrodniczego, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniu jego ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Projekt PZO został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony;

- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich;
- obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu PZO w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 i 2389), zwanej dalej ustawą ooś.

W dniu 22 maja 2019 r. pismem, znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzania planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036. Obwieszczenie wraz z założeniami opublikowano w dniu 22 maja 2019 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie oraz w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym.

W dniu 23 września 2020 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem, znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzania planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 wraz z założeniami do sporządzania projektu planu zadań ochronnych. Obwieszczenie wraz z założeniami opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi w dniu 23 września 2020 r. Ponadto obwieszczenie zostało opublikowane na tablicy ogłoszeń w urzędzie oraz w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym.

W dniu 31 maja 2021 r. projekt zarządzania przedłożono do publicznej wiadomości w celu umożliwienia wniesienia uwag, wniosków podczas konsultacji społecznych.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu.

W toku prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 odbyły się dwa spotkania/warsztaty dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy – w trybie zdalnym. Do udziału w warsztatach zaproszono przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, Nadleśnictwa, samorządów, organizacji pozarządowych, grupę ekspertów oraz

inne zainteresowane strony. W związku z panującą sytuacją epidemiologiczną spowodowaną COVID-19, mając na uwadze bezpieczeństwo i ochronę zdrowia uczestników ZLW warsztaty odbyły się w trybie zdalnym, w terminie 18.01 – 19.02.2021 r. oraz 10 – 17.06.2021 r. Uczestnicy zapoznali się z ogólną charakterystyką obszaru Natura 2000 Świąte Ługi PLH100036, gatunkami stanowiącymi obecnie przedmioty ochrony w obszarze, jak również z zasadami pracy nad projektem planu zadań ochronnych i podstawowymi założeniami planu zadań ochronnych. Przedstawiono bieżące problemy ochrony obszaru, a także przekazano uwagi mogące pomóc w zaproponowaniu optymalnych działań ochronnych dla przedmiotu ochrony, przedstawiono sprawozdanie z prac terenowych oraz omówiono przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. W trakcie prac nad projektem PZO i sporządzaniem projektu Zarządzenia odbyło się spotkanie robocze z przedstawicielami Nadleśnictwa Piotrków z siedzibą w Łęczynie.

W ramach prac nad projektem PZO granicę obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o 250 punktów jej załamania, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

Jako przedmioty ochrony obszaru zakwalifikowano:

- *91D0 Bory i lasy bagienne;
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheucherio-Caricetea nigrae*);
- 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*;
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*.

Przy opisie zagrożeń podano ich kody, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Głównymi zagrożeniami dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 są oddziaływania wynikające ze zmian warunków hydrologicznych w obszarze Natura 2000:

- K01.03 Wyschnięcie - zagrożenie dotyczy obydwu typu siedlisk oraz siedlisk występowania gatunków zwierząt. Obecnie głównym zagrożeniem jest obniżanie poziomu wody w obszarze Natura 2000. W roku 2020 obserwowano duże fragmenty obszaru bez wody z odsłoniętym torfem oraz grzybieniami i grązelami na suchym dnie zbiorników. Analizując archiwalne ortofotomapy, można zauważyć okresy z niskim poziomem wody, który w kolejnych latach wracał do normy. Obecne zmiany spowodowane mogą być trwałym trendem zmian dystrybucji opadów w ciągu roku – zwiększającą się ilością lat z niewielką sumą opadów w okresie wiosennym.
- K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – obniżenie poziomu wody prowadzi do zmian we wszystkich siedliskach zależnych od wysokiego poziomu wody. Trwałe przesuszenie przyspiesza naturalną sukcesję, zmiany składu gatunkowego i degradację siedlisk przedmiotów ochrony obszaru.

- M01.02 Susze i zmniejszenie opadów - przyczyny zmiany warunków hydrologicznych mogą być bezpośrednio spowodowane przez człowieka – melioracja, lub pośrednio - zmiany klimatu. W przypadku zmian klimatu oddziaływanie człowieka może być tylko jednym ze składowych zjawiska. Obecnie globalnie obserwowane zmiany, postępujące ocieplenie klimatu jest złym prognostykiem dla stanu zachowania siedlisk torfowych.
- C01.04.01 Kopalnie odkrywkowe – w pobliżu obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLB100036 znajduje się największa w Polsce kopalnia odkrywkowa oraz największa na świecie elektrownia na węgiel brunatny. W jej negatywnym oddziaływaniu, zasięgu leja depresyjnego znajdują się torfowiska w Kotlinie Szczercowskiej, których część uległa degeneracji w trakcie funkcjonowania kopalni. Jednocześnie pewnym symbolem jest, że Kopalnia/Elektrownia Węgla Brunatnego jest największym „trucicielem” Europy, znalazła się na pierwszym miejscu listy dziesięciu największych emitentów dwutlenku węgla w Unii Europejskiej. Kopalnia/Elektrownia wpływa na stan warunków hydrologicznych w obszarze bezpośrednio - przez lej depresyjny oraz pośrednio wpływając na ocieplenie globalne klimatu.
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – zagrożenie będące zawężeniem zagrożenia K02, kładącym nacisk na zmianę składu gatunkowego, która może doprowadzić do braku obecności roślin, z którymi są związane siedliska występowania zalotki większej.
- F02.03 Wędkarstwo – zagrożenie o niewielkim negatywnym oddziałyaniu. Obecnie łowienie ryb jest zabronione jednak możliwe są nielegalne połowy, co bezpośrednio może niszczyć strefę ekotonową siedliska zalotki.
- B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) – zagrożenie potencjalne, w przypadku oprysków w lasach gospodarczych substancje zabijające owady mogą bezpośrednio dostawać się do wód powierzchniach lub w czasie spływu powierzchniowego z opadami.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz stan ochrony przedmiotów ochrony sformułowano szczegółowe cele działań ochronnych możliwe do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację a także w oparciu o istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia (wynikające ze środków technicznych, finansowych oraz aktualnego stanu wiedzy), jednak przy zachowaniu ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu optymalnego, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarze. Szczegółowe cele działań ochronnych, które przedstawiają się następująco:

1) siedlisko przyrodnicze 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheucheria-Caricetea nigrae*):

- utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 4,27 ha;

- utrzymanie właściwej oceny (FV) następujących wskaźników: gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące, pokrycie i struktura gatunkowa mchów, obce gatunki inwazyjne, gatunki ekspansywne roślin zielnych, stopień uwodnienia, pozyskanie torfu, melioracje;

- utrzymanie złej oceny (U2) wskaźnika: obecność krzewów i drzew;

2) siedlisko przyrodnicze *91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo- Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne:

- utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 5,59 ha;

- utrzymanie właściwej oceny (FV) następujących wskaźników: inwazyjne gatunki obce w runie, naturalne odnowienie drzewostanu;

- utrzymanie niezadawalającej oceny (U1) następujących wskaźników: gatunki charakterystyczne, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych, wiek drzewostanu, występowanie i stan populacji charakterystycznych krzewinek, pionowa struktura roślinności, zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna, inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie);

- poprawa do oceny niezadawalającej (U1) wskaźnika: uwodnienie;

- utrzymanie złej oceny (U2) wskaźników: gatunki dominujące, występowanie mchów torfowców;

3) 1042 Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*:

- utrzymanie właściwej oceny (FV) następujących wskaźników: występowanie określonych gatunków roślin, udział roślinności dogodnej dla gatunku, charakter otoczenia (antropopresja);

- utrzymanie niezadawalającej oceny (U1) wskaźnika: liczba samców;

4) 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*:

- weryfikacja występowania gatunku w obszarze;

5) 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*:

– nie określono celu – brak przedmiotu ochrony w obszarze;

6) *7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe):

– nie określono celu – brak przedmiotu ochrony w obszarze;

7) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

– nie określono celu – brak przedmiotu ochrony w obszarze.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz stan referencyjny przedmiotów ochrony obszaru określono działania ochronne w obszarze Natura 2000, zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych oraz monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Działanie ochronne dla siedlisk 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheucherio-Caricetea nigrae*) i *91D0 Bory i lasy bagienne oraz gatunku 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* określono jako utrzymanie obecnej powierzchni siedliska oraz warunków hydrologicznych w obszarze. W przypadku gatunku 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* stwierdzono konieczność uzupełnienia stanu wiedzy, wykonanie kontroli stanu zachowania gatunku na stanowisku.

Na podstawie przeprowadzonych prac na dokumentacją PZO uznano, że kluczowe dla właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, jest zabezpieczenie obecnych warunków hydrologicznych na stanowisku. Poziom wody w zbiornikach jest utrzymywany przez tamy bobrowe zlokalizowane na dwóch kanałach odpływowych. Na kanale zachodnim spiętrzenia bobrowe są niedostateczne w związku z powyższym uznano, że w tym miejscu należy zrealizować zastawkę, która będzie dodatkowo zabezpieczała utrzymanie stałego poziomu wody. Jest to działanie priorytetowe. Ze względu na fakt, że dla funkcjonowania obszaru Natura 2000 kluczowe jest utrzymanie warunków hydrologicznych w stanie nie pogorszonym zaplanowano coroczną wizję przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wraz przedstawicielami Nadleśnictwa Bełchatów. W trakcie wizyty terenowej będzie kontrolowany poziom wody w zbiornikach, funkcjonowanie spiętrzeń na kanałach odpływowych oraz inne występujące zagrożenia dla stanu ochrony obszaru. W ramach wykonywanych działań ochronnych należy zamontować wodowskaz na zbiorniku południowym, który ułatwi sprawny monitoring poziomu wody w zbiorniku.

Zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony występujących w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu gatunków siedlisk przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W czasie monitoringu siedlisk 7140 oraz *91D0 należy monitorować cały teren pod kątem występowania zagrożeń. Badania należy wykonywać co 3 lata – dwukrotnie w ciągu obowiązywania PZO. Badania należy przeprowadzić we wszystkich płatach siedliska.

Zalecane przeprowadzenie wszystkich badań monitoringowych także na obszarze, który zaproponowano jako powiększenie obszaru Natura 2000. Monitorowanie w tym miejscu stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz zagrożeń pozwoli na pełną ocenę funkcjonowania siedlisk i gatunków zwierząt, przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036.

Dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, ważki zalotki większej *Leucorrhinia pectoralis* zaplanowano dwukrotny monitoring w trakcie obowiązywania PZO. Kontrole należy przeprowadzić na obydwu zbiornikach. Zakres monitoringu zgodny z PMŚ GIOŚ. Monitoring należy dopasować do warunków hydrologicznych panujących w danym roku na stanowisku. Kontrole należy przeprowadzać na odcinkach brzegów zbiorników, do których będzie można w danym roku bezpiecznie dojść. W czasie monitoringu gatunku 1042 zalotki większej należy monitorować cały teren pod kątem występowania zagrożeń. Badania należy przeprowadzić na zbiorniku południowym, dostępność miejsc, w których można kontrolować brzegi zbiornika zależny będzie od warunków hydrologicznych. Badania należy wykonać co 3 lata – dwukrotnie w ciągu obowiązywania PZO. W trakcie monitoringu zalecane jednoczesne przeprowadzenie monitoringu iglicy małej *Nehalennia speciosa*, ważki objętej ochroną gatunkową, znajdującej się na Czerwonej Liście ważek Polski jako gatunek bardzo wysokiego

ryzyka (EN), gatunek narażony na wyginiecie (VU) w skali globalnej (IUCN Red List of Threatened Species 2020).

Zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy dla przedmiotu ochrony 1166 traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* i uwarunkowaniach jego ochrony. Badania należy przeprowadzić na zbiorniku południowym oraz w jego pobliżu kontrolując także zbiorniki (rowy, kanały) poza otwartym lustrem wody zbiornika południowego. Przeprowadzenie badań w kolejnym sezonie rozrodu pozwala na określenie stanu ochrony populacji traszki grzebieniastej na stanowisku i stwierdzenie czy obecnie kwalifikuje się do uznania jako przedmiot ochrony obszaru.

Zgodnie z § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie PZO dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, w zakresie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Na podstawie dokonanej analizy nie stwierdzono konieczności zmiany miejscowych dokumentów planistycznych.

W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Świąte Ługi PLH100036. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000 Świąte Ługi PLH100036. W czasie prowadzenia prac na PZO stwierdzono konieczność zmiany granic, zwiększenia obszaru ze względów przyrodniczych. Poza granicą obszaru Natura 2000 (na zachód od zbiornika południowego) znajdują się dobrze wykształcone płyty siedliska 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheucherio-Caricetea nigrae* oraz *91D0 Borów bagiennych. Poza obszarem stwierdzono także stanowiska zalotki większej – przedmiotu ochrony obszaru. Na torfowiskach poza obszarem stwierdzono obecność ważki iglicy małej, gatunku objętego ochroną ścisłą, zagrożonego w skali globalnej. Zdaniem ekspertów przyrodników prowadzących inwentaryzację przyrodniczą w ramach prac PZO, konieczne jest rozważenie utworzenia rezerwatu przyrody na obecnym terenie obszaru wraz z płatami torfowisk poza granicami obszaru. W obszarze Natura 2000 oprócz siedlisk i gatunków przedmiotów ochrony znajdują się stanowiska cennych gatunków roślin i zwierząt. W obszarze stwierdzono występowanie iglicy małej *Nehalennia speciosa* gatunku umieszczonego w Czerwonej Księdze Zwierząt jako gatunek bardzo wysokiego ryzyka (EN) i objętego ochroną prawną. Gatunek ten został także wpisany na Czerwoną Listę ważek województwa łódzkiego jako gatunek krytycznie zagrożony (CR). Najcenniejszym elementem flory obiektu jest masowe występowanie mchu - mokradłosza wielkolistnego *Calliergon megalophyllum* notowanego jedynie na kilku stanowiskach w Polsce i pojedynczych stanowiskach w Europie poza Skandynawią. Zbiorniki Świąte Ługi, szczególnie południowy to też miejsce występowania siedliska, zespołu „lilii wodnych” (*Nupharo-Nymphaeetum albae*) – siedliska

wymienionego w Czerwonej Księdze roślin woj. łódzkiego, powierzchnia w obszarze jest największa w centralnej Polsce. Powyższe gatunki i siedlisko nie są przedmiotami ochrony obszaru, utworzenie rezerwatu przyrody pozwoliłoby objąć ochroną oraz nadzorem całość walorów przyrodniczych obszaru Natura 2000. Zalecane wykupienie przez Skarb Państwa działek, na których znajdują się płaty siedliska 7140, *91D0, stanowiska – zalotki większej, iglicy małej (w ramach zmiany granic obszaru). Ilość działek przeznaczonych do wykupienia jest niewielka, poza prowadzeniem gospodarki leśnej na części działek nie są obecnie użytkowane. Przejęcie przez Skarb Państwa pozwoliłoby na skuteczną ochronę obszaru Natura 2000 oraz wyznaczenie strefy ochronnej dla iglicy małej wokół całego stanowiska gatunku. Należy także uwzględnić występowanie iglicy mała *Nehalennia speciosa* która jest jednym z gatunków wymagających ustalenia całorocznej strefy ochronnej - Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 oraz 1718). Zgodnie z załącznikiem nr 4 do zarządzenia, iglica mała wymaga wyznaczenia strefy ochronnej w miejscu rozrodu oraz obszar w promieniu do 100 m od miejsc rozrodu i regularnego przebywania. Jako stanowisko gatunku należy uznać cały zbiornik południowy z siedliskami torfowiskowymi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378) oraz art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, 784 i 922) obwieszczeniem z 31 maja 2021 r., znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu, podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Buczyna Gałkowska PLH100016, Buczyna Janinowska PLH100017, Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019, Lasy Gorzkowickie PLH100020, Las Dębowiec PLH100023, Dąbrowy w Marianku PLH100027, Torfowiska Żytno-Ewina PLH100030, Święte Ługi PLH100036.

Obwieszczenie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie i w prasie codziennej o zasięgu regionalnym w dniu 31 maja 2021 r.

W odpowiedzi na to obwieszczenie wpłynęły następujące uwagi do projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036:

Lp.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1.	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bełchatów Znak spr.: ZG.7210.3.2020. Łódź 22.02.2021	Nadleśnictwo Bełchatów wnioskuje o niezmienną granic obszaru Świete Ługi PLH100036, ponieważ zmiana wymagałaby konsultacji z prywatnymi właścicielami działek.	Uwaga nieuwzględniona. Obszary Natura 2000 funkcjonują także na gruntach, których właścicielem nie jest Skarb Państwa. Utworzenie obszaru na gruntach należących do osób prywatnych nie wpłynie na sposób ich użytkowania. Na gruntach prywatnych występują siedliska „naturowe” oraz gatunki roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową, w tym ochroną ścisłą co bardzo ogranicza możliwości prowadzenia jakiegokolwiek działań na gruntach proponowanych do włączenia w granice obszaru Natura 2000. Jednocześnie, obecnie znaczna część płatów siedlisk 7140, *91D0, stanowisk zalotki większej znajduje się poza obszarem Natura 2000 co nie sprzyja ich skutecznej ochronie.
2.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. Znak spr.: ZG.7210.9.2021. Łódź 21.06.2021	Zapis dotyczący działań ochronnych - utrzymanie dotychczasowej wartości ocen wskaźników stanu ochrony jest celem działań ochronnych.	Uwaga uwzględniona. Usunięte zapisy o tym brzemieniu z działań ochronnych.
3.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. Znak spr.: ZG.7210.9.2021. Łódź 21.06.2021	Błędnie podany podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych.	Uwaga uwzględniona. Jako podmiot odpowiedzialny za realizację zastawki, wodowskazu wskazano Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Łodzi.
4.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Departament Zarządzania Zasobami Przyrody Znak spr.: DZP- WP.6320.43.2021.JB Warszawa 22.06.2021	W załączniku nr 3 dla przedmiotu ochrony traszka grzebieniasta należy uzupełnić kod zagrożenia: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	Uwaga uwzględniona.
5.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Departament Zarządzania Zasobami Przyrody Znak spr.: DZP- WP.6320.43.2021.JB Warszawa 22.06.2021	Uwagi dotyczące opisu siedlisk/gatunku nie stwierdzonego w trakcie weryfikacji listy przedmiotów obszaru.	Uwagi uwzględniono, przy przedmiotach ochrony obszaru zamieszczono informacje o weryfikacji statusu.
6.	Osoba prywatna, wędkarz 01.02.2021 r	Propozycja zezwolenia na użytkowni wędkarskie zbiorników – połowy sumika karłowatego.	Zwrócono uwagę, że obecnie na zbiorniku jest zakazany połów ryb. Dopuszczając połów sumika karłowatego <i>Ameiurus nebulosus</i> , gatunku inwazyjnego o szerokim spektrum pokarmowym, zmniejszy się

			negatywne oddziaływanie na ekosystemy obszaru. W dokumentacji PZO nie zamieszczono zakazu połowu ryb, właścicielem zbiorników są Lasy Państwowe. Obecnie zbiorniki Święte Ługi są użytkami ekologicznymi. Jednocześnie analizując wnioski, trudno założyć, że połowy ryb ograniczą w sposób znaczący populację sumika karłowatego. Jest to gatunek występujący w dużym zgęszczeniu, szybko się mnożący. Obecny stan, zakaz połowu ryb jest też korzystny dla stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, ogranicza przemieszczanie się osób wzdłuż granic zbiorników, jak: wydeptywanie, zakładania stanowisk wędkarskich itd.
--	--	--	--

W związku z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi opracowania szczegółowych celów działań ochronnych obszaru Natura 2000, cele te zostały uszczegółowione i przedstawione w załączniku nr 4 do zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko obwieszczeniem, znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu z 15 grudnia 2021 r., podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w tym obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100030.

Obwieszczenie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie i w prasie codziennej o zasięgu regionalnym 15 grudnia 2021 r.

W związku z powyższym zapewniono zainteresowanym możliwość zapoznania się z projektem dokumentu oraz składania wniosków i uwag do załącznika nr 4 Cele działań ochronnych w terminie od 4 stycznia 2022 r. do 25 stycznia 2022 r.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź

Wykonanie zapisów niniejszego planu pociąga (przez cały 10 letni okres obowiązywania planu) za sobą szacunkowe koszty (badań monitoringowych, uzupełnienia stanu wiedzy), wg stanu na 27 maja 2021 r., w wysokości ok. 84 000,00 zł (słownie: osiemdziesięciu czterech tysięcy złotych).

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nieobjętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039, z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 i z 2021 r. poz. 1561) niniejszy projekt został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim pismem z dnia ----- r., znak: -----.